

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
Judecător: S. Gîrbu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu

Dosarul nr. 3ra-1178/16

ÎNCHEIERE

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de către:

- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
- Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor împotriva Consiliului or. Durlești mun. Chișinău, intervenienți accesorii ÎS „Protecția Plantelor”, OCT Chișinău, privind anularea actului administrativ,

la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliul or. Durlești mun. Chișinău, Primăria or. Durlești mun. Chișinău, intervenienți accesorii Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Șarova Angela, Bulat Vladimir, Borș Mariana, Tanas Victor, Tanas Lucia, Brăiescu Tatiana, Leanca Ana, Onichevici Valentin, Onichevici Eugeniu, Gac Agafia, Pogoneț Galina, Beșliu Vasile, Beșliu Oxana, Roman Alexandru, Roman Măria, Josan Dorin, Șincarciuc Victoria, Zaharciuc Igor, Olărescu Nicoleta, Mîndru Mariana, Zaharciuc Victoria, Vadaniuc Dorel, Chetrean Ion, Chetrean Natalia, privind anularea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, prin care a fost casată hotărîrea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 13 noiembrie 2015 li emisă hotărîre nouă,

c o n s t a t ă

La 20 mai 2009, Direcția teritorială control administrativ Chișinău s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului or. Durlești, intervenienți accesorii Inspectoratul General de supraveghere Fitosanitară și control Semincer, ÎS „Protecția Plantelor” privind anularea deciziei nr. 4.24 din 02 octombrie 2007.

În motivarea cererii a indicat că la 02 octombrie 2007, Consiliul or. Durllești a adoptat decizia nr. 4.24, prin care a atribuit în proprietate 114 loturi de teren pentru construcția caselor individuale. Direcția teritorială control administrativ Chișinău a verificat legalitatea deciziei nr. 4.24 din 02 octombrie 2007 și a constatat că aceasta contravine prevederilor art. 11 al Codului funciar.

Menționează că, deoarece decizia Consiliului orășenesc Durllești nr. 4.24 din 02 octombrie 2007 cu anexa respectivă a fost prezentată spre control la data de 29 august 2008, iar în privința respectării de către Direcție a procedurii înaintării cererii prealabile, în cazul în care consideră că actul poate avea consecințe grave, în scopul prevenirii unei pagube iminente, Direcția teritorială control administrativ poate sesiza direct instanța de contencios administrativ după primirea actului pe care îl consideră ilegal, înștiințînd de îndată autoritatea publică emitentă.

A solicitat instanței de judecată, anularea deciziei 4.24 din 02 octombrie 2007 emisă de către Consiliul or. Durllești.

La data de 22 mai 2009, Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului or. Durllești, intervenient principal ÎS „Protecția Plantelor” și Oficiul Cadastral teritorial Chișinău privind anularea Deciziei Consiliului or. Durllești nr. 1.5.2 din 05 februarie 2004 și Dispoziția Primăriei or. Durllești nr. 166 din 13 mai 2005.

În susținerea pretențiilor sale a indicat că, la 24 martie 2009, în baza Legii cu privire la petiționare nr. 190-XIII din 19 iulie 1994, s-a adresat cu scrisoare nr. 102 din 24 martie 2009 către Consiliul or. Durllești, prin care a solicitat anularea punctelor contrare legislației în vigoare din Decizia Consiliului or. Durllești nr. 1.5.2 din 05 februarie 2004 și Dispoziția Primăriei or. Durllești nr. 166 din 13 mai 2005, ce au constituit drept temei pentru înregistrare a dreptului de proprietate la balanța Primăriei Durllești a terenurilor amplasate în or. Durllești, str. Cartușa 77 și repartizarea lor de mai departe, la care nu a primit nici un răspuns, din care considerente a depus cererea de chemare în judecată.

Consideră că, decizia contravine prevederilor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 121 din 04 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, or dreptul de proprietate asupra acestor bunuri nu se stinge prin ne uz și nu poate fi dobîndit de terți prin uzucapiune.

Invocă că, terenul cu suprafața de 1,17 ha, aferent construcțiilor, aparține ÎS „Protecția Plantelor” și Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer (succesor de drepturi al Inspectoratului de Stat Republican pentru Protecția Plantelor). Astfel, prin procesul-verbal privind aprobarea informației cu privire la terenurile proprietate publică ale statului din intravilanul orașului Durllești din 15 ianuarie 2002, a fost aprobat drept teren proprietate publică cu suprafața de 1,17 ha a Stației Protecția Plantelor. Totodată, conform Actului pentru dreptul de folosință a pămîntului emis de comitetul executiv Strășeni, terenul menționat a fost transmis în folosință permanentă instituțiilor vizate, iar clădirile administrative au fost transmise prin Hotărîrea Guvernului nr.

351 din 23 martie 2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile, precum și potrivit ordinului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 75 din 02 mai 2007 cu privire la transmiterea mijloacelor fixe. De asemenea, potrivit actului de predare-primire a mijloacelor fixe, amplasate în orașul Durlești din 24 mai 2007, conform ordinului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 75 din 02 mai 2007, au fost transmise, cu titlu gratuit în gestiunea Inspectoratului de Stat Republican pentru Protecția Plantelor (Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer) clădirile și mijloacele fixe amplasate în orașul Durlești, str. Cartușa 77. Potrivit pct. 4.1 din Actul vizat, a fost transmis și terenul cu suprafața de 1,17 ha, conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 21 iulie 2009, ambele cauze au fost conexate într-un singur proces.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 21 septembrie 2009, cererea de chemare în judecată înaintată de către Direcția teritorială control administrativ Chișinău și cererea de chemare în judecată înaintată de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer au fost admise.

S-a anulat decizia Consiliului or. Durlești nr. 4.24 din 02 octombrie 2007, decizia nr. 1.5.2 din 05 februarie 2004 și dispoziția Primăriei Durlești nr. 166 din 13 mai 2005 în partea repartizării a 6 terenuri amplasate pe str. Cartușa 77/1, 77/2, 77/3, 77/5, 77/8, 77/9 ca fiind ilegale.

S-a obligat OCT Chișinău să radieze înscrierea dreptului de proprietate din registrul bunurilor imobile asupra terenurilor amplasate pe str. Cartușa, or. Durlești și înregistrate în registrul bunurilor imobile cu adresa poștală:

- Cartușa 77/1 cu nr. cadastral 0121111357
- Cartușa 77/2 cu nr. cadastral 0121111358
- Cartușa 77/3 cu nr. cadastral 0121111364
- Cartușa 77/5 cu nr. cadastral 0121111360
- Cartușa 77/8 cu nr. cadastral 0121111374
- Cartușa 77/9 cu nr. cadastral 0121111373

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 23 februarie 2010, s-a respins cererea de revizuire înaintată de Gac Agafia.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2010, s-a respins recursul declarat de către Gac Agafia și s-a menținut încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 23 februarie 2010.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2011, s-a admis recursul declarat de Consiliul or. Durlești, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 21 septembrie 2009, cauza fiind restituită spre rejudecare în prima instanță, în altă componență.

În cadrul examinării pricinii, la 25 octombrie 2011, Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor) a depus cerere de concretizare și completare a acțiunii,

solicitând repunerea în termen, anularea deciziei Consiliului Durlești nr. 1.5.2. din 05.02.2004 și Dispoziției Primăriei Durlești nr. 166 din 13.05.2005 în partea ce a servit drept temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate după Consiliul Durlești a terenurilor aflate în litigiu, anularea și excluderea pct. 22-31 din Decizia Consiliului Durlești nr. 4.24 din 02.10.2007, în partea repartizării ilegale a loturilor de pământ persoanelor fizice, obligarea OCT Chișinău să radieze înscrierea dreptului de proprietate din Registrul bunurilor imobile asupra terenurilor amplasate pe str. Cartușa, or. Durlești și înregistrate în registru cu adresa poștală: cartușa 77/1 cu nr. cadastral 0121111357; cartușa 77/2 cu nr. cadastral 0121111358; cartușa 77/3 cu nr. cadastral 0121111364; cartușa 77/4 cu nr. cadastral 0121111.363; cartușa 77/5 cu nr. cadastral 0121111360; cartușa 77/6 cu nr. cadastral 0121111.362; cartușa 77/7 cu nr. cadastral 0121111.361; cartușa 77/8 cu nr. cadastral 0121111374; cartușa 77/9 cu nr. cadastral 0121111373.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 08 februarie 2012, s-au repus cererile în termenul de prescripție. S-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Direcția Teritorială Control Administrativ mun. Chișinău împotriva Consiliului orașenesc Durlești privind anularea Deciziei nr. 4.24 din 02 octombrie 07 și cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer împotriva Consiliului or. Durlești privind anularea Deciziei Consiliului Durlești nr. 1.5.2 din 05 februarie 04. S-au anulat parțial Deciziile nr. 1.5.2 din 05 februarie 04 și nr. 4.24 din 02 octombrie 07 adoptate de Consiliul orașenesc Durlești, mun. Chișinău, în partea stabilirii dreptului de proprietate și repartizării terenurilor amplasate pe str. Cartușa 77/1, 77/2, 77/3, 77/4, 77/5, 77/6, 77/7, 77/8, 77/9 și 77/10.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2012, s-au admis recursurile declarate de Mariana Mîndru, Victoria Zaharciuc și Consiliul or. Durlești, s-a casat hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 08 februarie 2012, cauza fiind restituită spre rejudecare în prima instanță.

După rejudecarea cauzei, prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 13 noiembrie 2015, s-a admis cererea înaintată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat mun. Chișinău împotriva Primăriei și Consiliului or. Durlești, intervenient principal ÎS „Protecția Plantelor”, intervenienți accesorii: Ministerul Agriculturi și Industriei Alimentare a R. Moldova, Șarova Angela, Bulat Vladimir, Borș Mariana, Tanas Victor, Tanas Lucia, Brăiescu Tatiana, Leanaca Ana, Mîndru Mariana, Onichevici Valentin, Gac Agafia, Onichevici Eugeniu, Chetrean Ion, Chetrean Natalia, Pogoneț Galina, Beșliu Vasile, Beșliu Oxana, Roman Alexandru, Roman Maria, Josan Dorin, Șincarciuc Victoria, Zaharciuc Igor, Vadaniuc Dorel, Olărescu Nicoleta și Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu privire la repunerea în termen și anularea Deciziei Consiliului or. Durlești nr. 1.5.2 din 05 februarie 2004 „Cu privire la loturile care nu au fost transmise pe lângă casă în proprietate” și a dispoziției Primăriei Durlești nr. 166 din 13 mai 2005 „Cu privire la aprobarea documentației cadastrale” ,anularea și excluderea pct. 22-31 din Decizia Consiliului or. Durlești nr. 4.24 din 02 octombrie 2007 „Cu privire la

atribuirea unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit” în partea atribuirii terenurilor amplasate pe str. Cartușa, or. Durlești 77/1-77/10, și anume:

S-a repus în termen de prescripție;

S-a anulat Decizia Consiliului or. Durlești nr. 1.5.2 din 05 februarie 2004 „Cu privire la loturile care nu au fost transmise pe lângă casă în proprietate” și a Dispoziției or. Durlești nr.166 din 13 mai 2005 „Cu privire la aprobarea documentației cadastrale”, în partea ce a servit drept temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate după Consiliul orașului Durlești, a terenului amplasat în or. Durlești, str. Cartușa, 77 cu anularea înscrierii în Registrul Bunurilor Imobile a terenurilor amplasate pe str. Cartușa, 77/1 cu nr. cadastral 0121111.357; 77/2 cu nr. cadastral 0121111.358 ; 77/3 cu nr. cadastral 0121111.364; 77/4 cu nr. cadastral 0121111.363; 77/5 cu nr. cadastral 0121111.360; 77/6 cu nr. cadastral 0121111.362; 77/7 cu nr. cadastral 0121111.361; 77/8 cu nr. cadastral 0121111.374; 77/9 cu nr. cadastral 0121111.373;

S-a anulat Decizia Consiliului orașului Durlești nr. 4.24 din 02 octombrie 2007 „Cu privire la atribuirea unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit” în partea atribuirii terenurilor amplasate pe str. Cartușa cu nr. 77/1 cu nr. cadastral 0121111.357 - Șarova Angela ; 77/2 cu nr. cadastral 0121111.358 - Chetrean Ion și Chetrean Natalia; 77/3 cu nr. cadastral 0121111.364 - Pogoneț Galina (Gac Agafia); 77/4 cu nr. cadastral 0121111.363 - Bulat Vladimir, Borș Mariana (Onichevici Eugeniu, Beșliu Vasile, Beșliu Oxana , Vadaniuc Dorel); 77/5 cu nr. cadastral 0121111.360 - Tanas Victor și Tanas Lucia; 77/6 cu nr. cadastral 0121111.362 - Brăiescu Tatiana ; 77/7 cu nr. cadastral 0121111.361 - Roman Măria și Roman Alexandru (Olărescu Nicoleta); 77/8 cu nr. cadastral 0121111.374 - Leanca Ana (Josan Dorin); 77/9 cu nr. cadastral 0121111.373 - Mîndru Mariana (Șincariuc Victoria și Zaharciuc Igor); 77/10 (la moment nu este înregistrat în registru) Onichevici Valentin.

S-a obligat Organul Cadastral Teritorial Chișinău de a radia înscrierea dreptului de proprietate din Registrul bunurilor imobile vizate supra.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, s-au admis apelurile declarate de Mîndru Mariana, Zaharciuc Victoria, Vadaniuc Dorel și apelurile declarate de Chetrean Ion, Chetrean Natalia, Primăria or. Durlești, mun. Chișinău, Consiliul or. Durlești, mun. Chișinău; s-a casat hotărîrea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2015 și s-a adoptat o nouă hotărîre, prin care:

-S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor împotriva Consiliul or. Durlești mun. Chișinău, intervenienți accesorii ÎS „Protecția Plantelor”, OCT Chișinău, privind anularea actului administrativ, și cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat către Consiliul or. Durlești mun. Chișinău, Primăria or. Durlești mun. Chișinău, intervenienți accesorii Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Șarova Angela, Bulat Vladimir, Borș Mariana, Tanas Victor, Tanas Lucia, Brăiescu Tatiana, Leanca Ana, Onichevici Valentin, Onichevici Eugeniu, Gac Agafia, Pogoneț Galina, Beșliu Vasile, Beșliu

Oxana, Roman Alexandru, Roman Măria, Josan Dorin, Șincarciuc Victoria, Zaharciuc Igor, Olărescu Nicoleta, Mîndru Mariana, Zaharciuc Victoria, Vadaniuc Dorel, Chetrean Ion, Chetrean Natalia, privind anularea actelor administrative, ca fiind depuse tardiv.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 10 iunie 2016, în termenul prevăzut de lege, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a cererii.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că decizia instanței de apel este ilegală, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 22 iulie 2016, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (Direcției teritoriale control administrativ Chișinău) cu privire la anularea deciziei Consiliului or. Durești nr. 4.24 din 02.10.2007 „Cu privire la atribuirea unui lot de pămînt pentru construcția casei de locuit” să fie admisă.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

La 06 iulie 2016, avocatul Pruteanu Vasile în interesele Mariane Mîndru și Victoriei Zaharciuc a prezentat referință pe marginea recursului declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, solicitînd declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

La 21 iulie 2016, avocatul Balaban Galina în interesele lui Vadaniuc Dorel a prezentat referință la recursul depus de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, solicitînd declararea recursului ca fiind inadmisibil.

La 05 septembrie 2016, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a RM a prezentat referință, solicitînd admiterea în totalitate a recursului declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016 și emiterea unei noi hotărîri de admitere a cererii Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la anularea deciziei Consiliului or. Durești nr. 4.24 din 02.10.2007 „Cu privire la atribuirea unui lot de pămînt pentru construcția casei de locuit”.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 16 mai 2016 (f.d. 89 vol. IV), cît și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acesteia, recursul înaintat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat se consideră declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că

recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursurile declarate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Ion Druță